

TALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 22/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lentoliikenteen päästökaupasta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 18 päivänä marraskuuta 2014 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi lentoliikenteen päästökaupasta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta (HE 238/2014 vp).

- hallitusneuvos Anna Sotaniemi, liikenne- ja viestintäministeriö
- johtaja Tuulia Lepistö, Energiavirasto
- johtaja Matti Tupamäki, Liikenteen turvallisuusvirasto TraFi
- kestävän kehityksen johtaja Kati Ihmäki, Finnair Oyj.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut
— työ- ja elinkeinoministeriö.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lentoliikenteen päästökaupasta annettua lakia sen yhdenmukaistamiseksi Euroopan unionin lainsäädännön kanssa. Ehdotetulla lailla muutettaisiin väliaikaisesti lain soveltamisalaa sekä vuoden 2013 päästöjen raportointia ja päästöoikeuksien palauttamista koskevia säännöksiä. Lain muutoksenhakua koskevat säännökset esitetään

muutettaviksi oikaisuvaatimus- ja valituslupamenettelystä säätämiseksi. Lakiin tehtäisiin myös eräitä teknisluonteisia tarkistuksia. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2015 alkupuolella. Lain soveltamisalaa koskeva muutos olisi voimassa vuoden 2016 loppuun, ja sitä sovellettaisiin jo vuonna 2013 aiheutuneita päästöjä koskeviin velvoitteisiin.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Talousvaliokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä vähäisin muutosesityksin.

Esityksessä yhdenmukaistetaan kansallinen lainsäädäntö vastaamaan muuttunutta EU:n len-

toliikenteen päästökauppasääntelyä¹. Lisäksi lain muutoksenhakusäännöksiin tehdään muutokset, jotka perustuvat laajempaan kansalliseen oikaisuvaatimus- ja valituslupamenettelyä koskevaan lainsäädännön yhtenäistämishankkeeseen. Edelleen esitys sisältää yksittäisiä teknisluonteisia tarkennuksia.

Talousvaliokunta pitää ehdotettuja muutoksia perusteltuina. Esityksen keskeisimmät muutokset liittyvät sen soveltamisalaan ja perustuvat näiltä osin EU-sääntelyn muutoksiin, joihin ei sisälly kansallista harkintavaltaa. Merkittävin muutos on lentoliikenteen päästökaupan rajaminen vuoden 2016 loppuun asti koskemaan vain ETA-alueen sisäisiä lentoja (2 §:n 5 momentti). Muutos on vastaus kolmansien maiden EU:ta kohtaan suuntaamaan kritiikkiin, joka liittyi EU:n yksipuolisiin toimiin sen sisällytettävä kaikki EU-alueelle tulevat ja EU:sta lähtevät lennot päästökaupparjestelmänsä piiriin.

Talousvaliokunta katsoo, että EU-sääntelyssä tapahtuneet muutokset on otettu esityksessä asianmukaisesti huomioon. Valiokunta kuitenkin painottaa, että nykyisessä tiukassa lentoliikenteen kilpailutilanteessa aiempaa rajatummastakin päästökaupasta koituu ETA-alueen lentoyhtiöille ylimääräistä taloudellista taakkaa, joka on omiaan vääristämään kansainvälistä kilpailutilannetta. Jossain määrin sääntely vääristää myös ETA-alueen lentoyhtiöiden välistä kilpailua, sillä uudesta sääntelystä hyötyvät jonkin verran ne lentoyhtiöt, joilla on paljon ETA-alueen ulkopuolelle suuntautuvia lentoja. Valiokunta kiirehtiikin kansainvälisen lentoliikennejärjestö ICAO:n (International Civil Aviation Organisation) piirissä käytäviä neuvotteluja kansainvälisen lentoliikenteen päästövähennysmekanismin aikaansaamiseksi.

Mietintöön sisältyy kaksi lain johtolauseeseen kohdistuvaa muutosesitystä. Johtolauseesta poistetaan viittaus 9 §:n 1 momentin johdantokappaleeseen, jota ei ole tarkoitus muuttaa, ja lisäksi 27 § esitetään muutettavaksi eikä kumottavaksi.

Mietintöön sisältyy kaksi lain johtolauseeseen kohdistuvaa muutosesitystä. Johtolauseesta poistetaan viittaus 9 §:n 1 momentin johdantokappaleeseen, jota ei ole tarkoitus muuttaa, ja lisäksi 27 § esitetään muutettavaksi eikä kumottavaksi.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muutoin hallituksen esityksen mukaisena paitsi johtolause muutettuna seuraavasti:

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus 421/2014 ja komission asetus 1123/2013

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan lentoliikenteen päästökaupasta annetun lain (34/2010) (poist.) 28 §, *muutetaan* 2 §:n 1 ja 2 momentti, 3 §:n 1 ja 7 kohta, 4 §:n 3 kohta, 7 §:n 3 momentti, 8 §:n 1 ja 2 momentti, 9 §:n (poist.) 3 momentti, 11 §:n 2 momentti, 12 §:n 1 momentti, 14 §, 16 §:n 2 ja 3 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18—21 §, 24 §:n otsikko ja 2 momentti sekä 25—27 §,

sellaisina kuin niistä ovat 26 § osaksi laissa 1319/2011 sekä 24 §:n 2 momentti (poist.) ja 19 § laissa 1319/2011, sekä

lisätään 2 §:ään väliaikaisesti uusi 5 momentti ja 11 §:ään uusi 7 momentti seuraavasti:

Helsingissä 3 päivänä joulukuuta 2014

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Mauri Pekkarinen /kesk	Jari Myllykoski /vas
vpj.	Marjo Matikainen-Kallström /kok	Martti Mölsä /ps
jäs.	Lars Erik Gästgivers /r	Johanna Ojala-Niemelä /sd
	Teuvo Hakkarainen /ps	Arto Pirttilahti /kesk
	Johanna Karimäki /vihr	Kaj Turunen /ps
	Jukka Kärnä /sd	Harry Wallin /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tuula Kulovesi.